

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy
na rok szkolny 2023/2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, ... (Dz.U. 2022 poz. 1717).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2022.1594).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022 poz. 645).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019, poz. 325);
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy.

Wstęp

Program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program ten określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wniosków do pracy dydaktyczno-wychowawczej na rok szkolny 2023/2024,
- kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024,
- uwag, spostrzeżeń, oczekiwań i wniosków nauczycieli, uczniów oraz rodziców,
- wyników diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju, zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

1. MISJA I WIZJA SZKOŁY

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która:

- Zapewnia wszechstronny rozwój osobowości uczniów.
- Wspomaga rodzinę w procesie wychowania.
- Gwarantuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadrę, opierającą współpracę z uczniami i rodzicami na zasadzie partnerstwa.
- Jest przyjazna dla ucznia, rodziców i nauczycieli.

WIZJA SZKOŁY

**Pragniemy, żeby w naszej szkole panowała atmosfera przyjaźni i wzajemnej akceptacji.
Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie.**

**Każde dziecko robi COŚ dobrze, w każdym dziecku jest COŚ dobrego.
Trzeba tylko to COŚ odkryć i rozwijać – Nauczyciel to poszukiwacz talentów.**

Chcemy:

- ✓ pomagać uczniom we wszechstronnym rozwoju,
- ✓ łączyć życzliwość ze stanowczością wymagań,
- ✓ zapewnić sprawiedliwość i równość szans,
- ✓ wdrażać do samodzielności i aktywności,
- ✓ uczyć kreatywnego myślenia,
- ✓ zapewnić bezpieczeństwo, przyjaźń i radość uczenia się.

Chcemy: poprzez oddziaływania dydaktyczne, wychowawcze i środowiskowe dążyć, aby absolwent opuszczający mury placówki był człowiekiem, który będzie:

- ✓ miał poczucie własnej godności,
- ✓ człowiekiem asertywnym,
- ✓ umiał odróżniać dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
- ✓ szanował wielowiekowe dziedzictwo kulturowe,
- ✓ otwarty na innych, tolerancyjny, szczerzy i życzliwy,
- ✓ dbał o godność, zdrowie własne i otoczenia,
- ✓ sprawiedliwy i odpowiedzialny,
- ✓ rozważny a zarazem ciekawy świata,
- ✓ chętny do zdobywania wiedzy na dalszym etapie edukacji.

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy liczy 17 oddziałów. Na pierwszym etapie edukacyjnym w klasach I-III uczy się 109 uczniów, do klas IV – VIII drugiego etapu

Program wychowawczo-profilaktyczny rok szkolny 2023/2024

edukacyjnego uczęszcza 196 uczniów, łącznie - 305 uczniów. Opieką świetlicową na dzień 5 września 2023 r. objęto 71 uczniów. Są to dzieci: pracujących rodziców, dzieci z rodzin niepełnych, wielodzietnych, wychowawczo zaniedbanych, uczniowie dojeżdżający i dowożeni. Sytuacja materialna większości rodzin znajduje się na dość niskim poziomie, a dużą część uczniów opieką objął Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy. Ocena sytuacji wychowawczej w szkole została opracowana w oparciu o: obserwację postaw uczniów w czasie zajęć i przerw, zapisy w dokumentacji szkolnej, informacje nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych, informacje na podstawie indywidualnych rozmów z uczniami, z rodzicami, informacje z instytucji współpracujących ze szkołą, opinii uczniów wyrażanych m.in. przez przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego. Pozyskana w ten sposób wiedza pokazała słabe i mocne strony sytuacji wychowawczej w szkole:

Słabe strony:

1. Uczniowie często spotykają się z przejawami negatywnych zachowań w formie agresji słownej i fizycznej, czasami doświadczają cyberprzemocy.
2. Uczniowie nie zawsze stosują się do określonych norm i zasad społecznych.
3. Uczniowie nie zawsze krytycznie potrafią ocenić swoje zachowanie.

Mocne strony:

1. Uczniowie czują się w szkole akceptowani i doceniani.
2. Znają zasady kulturalnego zachowania się w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych.
3. Uczniowie są świadomi zdrowego stylu życia a także zagrożeń wynikających z uzależnień.
4. Uczniowie znają zasady prawidłowych zachowań społecznych propagowanych przez szkołę.
5. Szkoła prowadzi działania ukazujące zagrożenia związane z korzystaniem z komputera, Internetu, telefonu.
6. W rozwiązywaniu problemów uczniowie korzystają z pomocy nauczycieli, pedagoga, psychologa i innych pracowników szkoły.
7. Najważniejsze wartości dla uczniów to: szczerłość i prawda, uczciwość i sprawiedliwość, wzajemna pomoc, rodzina i miłość, szacunek do języka, kultury, historii i tradycji oraz zdrowie i bezpieczeństwo a także poszanowanie wartości i godności ludzkiej.

Rekomendacje:

1. Wzmocnić jednolitość oddziaływań wychowawczych, reagować na łamanie przyjętych norm i zasad. Konsekwentnie reagować na niepożądane zachowania uczniów, głównie na korytarzu szkolnym w czasie przerw śródlekcyjnych oraz stosować spójne kryteria oceniania zachowania.
2. Zadbać o kulturę języka oraz piętnować agresywne zachowania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na agresję słowną wśród uczniów, a dotyczącą obrażania, wyśmiewania się, przezywania i wulgaryzmów.
3. Informować o odpowiedzialności prawnej za rozpowszechnianie oszczerstw w Internecie oraz uczyć na kwestie związane z poszanowaniem prawa do zachowania prywatności w sieci.

4. Przypominać uczniom i rodzicom o prawach i obowiązkach ucznia ujętych w Statucie Szkoły i respektować zapisy tego dokumentu.
5. Prowadząc działania profilaktyczne zwrócić uwagę na profilaktykę sięgania przez młodzież po napoje alkoholowe, energetyzujące, środki odurzające, papierosy, również e-papierosy.
6. Podczas zajęć z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem podejmować tematykę o szacunku, życzliwości, przyjaźni, empatii, komunikacji interpersonalnej i prawidłowych relacjach rówieśniczych.

Analizując zagrożenia wśród uczniów i ich rodzin uwzględniono również sytuację społeczno-gospodarczą. Wierzbica charakteryzuje się wysokim bezrobociem. Niesie to za sobą szereg negatywnych konsekwencji odnośnie realizacji podstawowych funkcji rodziny, częste migracje zarobkowe rodziców. W związku z tym wyróżniono następujące przyczyny problemów: bezrobocie, niskie uposażenie rodzin, niska samoocena dzieci i ich rodzin, brak kontaktu rodziców ze szkołą, problemy emocjonalne dzieci. Dlatego ważne jest skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców Wierzbicy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi. W prowadzeniu działań profilaktycznych tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, jak i te oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych. Odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców. Warto stwarzać młodym ludziom możliwość konstruktywnego spędzania czasu w grupie rówieśniczej, która będzie dostarczać pożądanых społecznie wzorców do naśladowania. Tylko w taki sposób może odbywać się kompleksowa działalność profilaktyczna, która może przynieść wymierne efekty.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

- poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- uczciwość i sprawiedliwość,
- szczerłość,
- rzetelność i odpowiedzialność,
- szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowych,
- wrażliwość na piękno przyrody ojczystej,
- przestrzeganie ogólnoludzkich norm i wartości religijnych,
- wykształcenie i nauka - doskonalenie własnej osoby,
- inicjatywa i aktywność na rzecz klasy i szkoły.

4. Model absolwenta

Absolwenta naszej szkoły charakteryzuje:

Odpowiedzialność, obowiązkowość, solidność

- a. zna swoje prawa i stara się podejmować obowiązki wynikające z roli ucznia w szkole i dziecka w rodzinie,
- b. jest systematycznie przygotowany do lekcji, na miarę swoich możliwości intelektualnych,

- c. umie ponosić odpowiedzialność za postępowanie własne i za swój udział w pracach grupy,
- d. rozumie motywy zachowań rówieśników i stara się na nie właściwie reagować,
- e. wie jak unikać zagrożeń,
- f. chętnie włącza się w życie klasy,
- g. jest wrażliwy - uczy się dostrzegać problemy innych i nie przechodzi obok nich obojętnie,
- h. uczy się odpowiedzialności za własne słowa.

Samodzielność, zaradność, otwartość

- a. przejawia własną aktywność w podejmowaniu różnych zadań na terenie szkoły i domu,
- b. często pyta starszych, starając się zaspokoić własną ciekawość,
- c. podejmuje próby uporządkowania zdobytej wiedzy z różnych dziedzin życia,
- d. stara się planować swoje działania.

Uczciwość, prawość, prawdomówność

- a. rozpoznaje pozytywne normy zachowań w otoczeniu szkolnym oraz domowym i stosuje się do nich; docenia znaczenie szczerości i prawdomówności; umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i gotów jest ponieść konsekwencje,
- b. rozumie, że nie wolno zaspokajać własnych potrzeb kosztem cudzych praw i interesów,
- c. szanuje własność swoją i cudzą.

Kulturalność, taktowność, tolerancyjność

- a. dba o swój wygląd i higienę osobistą,
- b. zna i stosuje podstawowe zasady kulturalnego zachowania,
- c. uczy się szacunku dla symboli narodowych i religijnych, rozumie, że są one ważne dla bliskich mu grup ludzi,
- d. uczy się szacunku dla innych ludzi, również odmiennych pod różnymi względami (np. niepełnosprawnych) i stara się ich nie urazić swoim zachowaniem,
- e. nie używa słów obelżywych i wulgarnych,
- f. potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. podczas wycieczek, przebywania w kinie, teatrze).

Krytyczność wobec siebie i innych, asertywność

- a. potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązującego nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym,
- b. z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu, poddaje je krytycznej analizie,
- c. odróżnia w przekazach medialnych fikcję od świata realnego, opinię od faktów.

5. Cele ogólne programu:

Celem niniejszego programu jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które będzie wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Celem programu jest również zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

6. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.
2. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
3. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.
4. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.
5. Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych, w tym sięgania po dopalacze.
6. Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów.
7. Przyjazna adaptacja dziecka w klasie i szkole.
8. Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe (w oparciu o Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego).

7. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych:

Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne.	terminy	uwagi
Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości				
1. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień.	Indywidualizacja programu nauczania. Prowadzenie zajęć rozwijających uzdolnienia. Organizacja obchodów Światowego Dnia Tabliczki Mnożenia. Dzień Języków Obcych Dzień Ziemi na wesoło i zielono.	n-le przedmiotowi D. Dujka G. Chyb A. Łyżwa n-le jęz. obcych XXXX	cały rok szkolny według kalendarza uroczystości szkolnych	
2. Promowanie postępów w nauce i zachowaniu – systemu oceniania jako środka do osiągnięcia celów wychowawczych.	Prezentowanie prac i osiągnięć uczniów Nagradzanie za dobre wyniki w nauce - różnorodne formy nagradzania uczniów, np. książki, dyplomy, podziękowania, itp.	n-le przedmiotowi, wychowawcy	cały rok szkolny	
3. Zapewnienie uczniom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uwzględniającego ich zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne.	Organizacja i prowadzenie zajęć uwzględniających indywidualne potrzeby uczniów. Organizacja i udzielanie dodatkowej pomocy uczniom w formie zajęć: rozwijających umiejętność uczenia się, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok szkolny	
4. Rozwijanie systemu pomocy materialnej i społecznej.	Współpraca z GOPS, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin.	n-le specjaliści	cały rok szkolny	

5. Wspomaganie rodziców w wychowaniu dzieci poprzez poszerzanie wiedzy z zakresu rozwoju dziecka i umiejętności w obszarze wychowania.	Pedagogizacja rodziców. Konsultacje w ramach godzin do dyspozycji rodziców i uczniów.	wychowawcy specjaliści wszyscy nauczyciele	według potrzeb cały rok szkolny	

Ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole podstawowej odgrywa edukacja zdrowotna. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu: prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.				
1. Upowszechnianie w szkole programów z zakresu profilaktyki nikotynowej.	„Znajdź właściwe rozwiązanie” kl. V-VIII	pedagodzy	cały rok szkolny	
2. Realizacja programów i przedsięwzięć z zakresu aktywności fizycznej oraz propagowania zdrowego odżywiania i prawidłowych nawyków żywieniowych.	Realizacja zadań w ramach projektu „Trzymaj formę”. „Bieg po zdrowie” Realizacja zadań w ramach „Programu dla szkół” (owoce i warzywa oraz mleko i przetwory mleczne) dla klas I-V Organizacja żywienia w szkole zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek.	n-le wych. fizycznego XXXX M. Mosioł-Nowak dyrektor	V 2024 cały rok szkolny	współpraca z PSSE w Radomiu współpraca z KOWR współpraca z GOPS

Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

W szkole są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań				
1. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Zwiększanie świadomości rodziców i nauczycieli w zakresie zdrowia psychicznego dzieci.	Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą. Szkolenie dla rodziców dotyczące stanów emocjonalnych, pokonywania lęku. Doskonalenie nauczycieli – WDN, szkolenia zewnętrzne.	zespół wychowawczy, psycholog, pedagogzy, n-le prowadzący zajęcia WDŻ zewnętrzni edukatorzy.	cały rok szkolny	
2. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro, piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.	Prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym - kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji.	zespół wychowawczy psycholog, pedagogzy, n-le prowadzący zajęcia WDŻ		

3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	Prowadzenie zajęć dotyczących komunikacji interpersonalnej i rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu.	wychowawcy, psycholog, pedagogzy,	na bieżąco i według potrzeb	
4. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.	Organizacja zajęć, pogadarek na temat kształtowania postaw poszanowania kultury Ukrainy, uświadomienie potrzeby solidarności i wsparcia osób z Ukrainy;	wychowawcy, psycholog, pedagogzy,	na bieżąco i według potrzeb	
5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od statusu, wyglądu, narodowości, kultur.	Prowadzenie zajęć o tematyce antydyskryminacyjnej (także z uwagi na dzieci z Ukrainy).	wychowawcy, psycholog, pedagogzy,	na bieżąco i według potrzeb	
6. Wspieranie samorządności uczniów.	Organizowanie wyborów do samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych, Praca w samorządach klasowych - zachęcanie do działalności na rzecz klasy i szkoły. Włączanie uczniów w realizację zadań i przedsięwzięć samorządu uczniowskiego.	opiekunowie SU, zespół wychowawczy	zgodnie z planem działalności SU i samorząd. klasowych	
7. Kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Stworzenie bezpiecznych warunków na terenie szkoły.	Egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole - wzmocnienie pozytywnych postaw, Zapoznanie z obowiązującymi na terenie placówki zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania.	wychowawcy, psycholog, pedagogzy,	na bieżąco i według potrzeb	

Zadaniem szkoły jest wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne.	terminy	uwagi
Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.				
1. Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej.	Organizacja Dnia Patrona. Organizacja Rocznicy Odzyskania Niepodległości. Organizacja Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja	według kalendarza uroczystości szkolnych	X 2023 XI 2023 V 2024	
2. Aktywne włączanie się w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne.	Organizacja i udział uczniów w akcjach o charakterze charytatywnym.	wychowawcy kl. I-III Szkolne Koło „Caritas”	XI 2023 na bieżąco	

3. Wprowadzanie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukację patriotyczną, nauczanie historii i poznawanie polskiej kultury.	Udział uczniów w konkursach o tematyce historycznej kształtujących postawy patriotyczne i obywatelskie. Organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych.	n-le historii, n-el WOS wychowawcy	według harmonogramu konkursów i wycieczek	
4. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie postaw szlachetności i zaangażowania społecznego.	Warsztaty i lekcje kształtujące postawę szacunku i empatii do drugiego człowieka. Minimalizowanie barier komunikacyjnych w relacjach uczeń-uczeń z Ukrainy. Prowadzenie konsultacji dla uczniów z Ukrainy i ich rodziców ukierunkowanych na wsparcie rodziny w nowej sytuacji, eliminację stresu, rozwój umiejętności radzenia sobie w konkretnych sytuacjach. Realizacja wielokulturowej lekcji wychowawczej, zapoznanie z najważniejszymi informacjami o Ukrainie.	wychowawcy, pedagodzy, psycholog	według potrzeb	

Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzebraniem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych.				
1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia, zdrowego stylu życia.	Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach i przedmiotach. Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki zagrożeń. Realizacja rekomendowanego programu profilaktyki zdrowia psychicznego „Spójrz inaczej”.	pedagodzy, psycholog, nauczyciele pedagodzy, n-le uprawnieni do realizacji programu	na bieżąco cały rok szkolny	
2. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej Organizacja i udział uczniów w konkursach wiedzy o substancjach psychoaktywnych i AIDS	terapeuci ds. uzależnień, trenerzy z zewnętrznych instytucji szkoleniowych.		
3. Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami. Kształtowanie właściwych postaw wobec środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych tzw. dopalaczy.	Realizacja rekomendowanego programu profilaktyki uniwersalnej „Unplugged” kl. VII-VIII	pedagog szkolny E. Sodel	cały rok szkolny	
4. Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających.	Przestrzeżenie zakazu zażywania środków uzależniających i palenia papierosów w szkole	dyżurujący nauczyciele	na bieżąco	

5. Nabywanie wiedzy na temat zachowań agresywnych, przemocy psychicznej, zachowań dyskryminacyjnych, o bezpiecznych zachowaniach korzystania z portali społecz., metodach przeciwdziałania cyberprzemocy oraz zdobywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich, omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych. Organizacja warsztatów dla uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu cyberprzemocy.	pedagodzy, psycholog, zespół wychowawczy	na bieżąco cały rok szkolny	

Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej klasowej i szkolnej.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Przyjazna adaptacja dziecka w szkole.				
1. Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji.	Częste rozmowy wychowawców i specjalistów z rodzicami i uczniami.	pedagodzy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas	od 01.IX 2023	
2. Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi. Stworzenie dzieciom atmosfery poczucia bezpieczeństwa.	Dominacja na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych (kl. I) Żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów wszystkich razem i każdego z osobna. Otoczenie pierwszoklasistów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych. Wycieczka po szkole: zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora i wicedyrektora, biblioteka, świetlica, sala gimnastyczna, gabinet pielęgniarki	wychowawcy klas I	od IX 2023 w miarę potrzeb	
3. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole	Uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas I. Wprowadzenie oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad. Zajęcia integracyjne w klasach I.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy, psycholog,	od IX 2023 w miarę potrzeb	
4. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z powrotem dziecka z zagranicy i podjęciem nauki w polskim systemie edukacji. Budowanie przyjaznej atmosfery w poczuciu bezpieczeństwa.	Zajęcia integracyjne w klasach gdzie są nowi uczniowie, uczniowie z Ukrainy i uczniowie, którzy powrócili z zagranicy.	IX –X 2023	pedagodzy, psycholog	

Zadaniem szkoły jest wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury.

Zadaniem szkoły jest również rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania. Szkoła zatem podejmuje działania sprzyjające zwiększeniu aktywności czytelniczej uczniów. Kształtuje postawę dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne.	terminy	uwagi
Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów.				
1. Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży	Gabloty szkolne prezentujące wiadomości dotyczące autorów i treści książek /lektur. Spotkania autorskie /Biblioteka Publiczna, GOK/. Konkursy czytelnicze. Konkursy recytatorskie, wybór lektur. Akcja „Cała Polska Czyta Dzieciom”	nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas n-le języka j. polskiego n-le bibliotek; n-le poloniści, wychowawcy klas I-III	cały rok V 2024	
2. Kształcenie umiejętności korzystania z zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek.	Bieżące informowanie rodziców o ilości przeczytanych przez dzieci książek. Uczniowski Aktyw biblioteczny - włączanie uczniów do pracy biblioteki. Prowadzenie lekcji bibliotecznych w kl. I-VIII mających na celu propagowanie czytania książek, zapoznanie z regulaminem czytelni. Pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych.	nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas n-le poloniści	cały rok szkolny, według potrzeb	
3. Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych	Pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku. Lekcje biblioteczne poświęcone czasopismom jako cennych źródeł informacji Tworzenie gazetki szkolnej.	nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas	cały rok szkolny, według potrzeb	

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Orientacja i doradztwo zawodowe				
1. Preorientacja zawodowa w klasach I – III szkoły podstawowej: - wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, a. rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji b. stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji c. wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka d. poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, zdolności, umiejętności	Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów. Wizyty w miejscach pracy przedstawicieli różnych zawodów. Konkursy plastyczne, konkursy z wiedzy, zagadki. Zajęcia grupowe poświęcone różnym profesjom, z wykorzystaniem tematycznych opowiadań i wierszy.	pedagodzy, psycholog, nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas	cały rok szkolny	
2. Orientacja zawodowa w klasach IV - VI szkoły podstawowej: a. poznawanie własnych zasobów b. zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy c. kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji d. stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.	Poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy. Kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.	pedagodzy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas	cały rok szkolny	

3. Doradztwo zawodowe w klasach VII i VIII szkoły podstawowej: - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery, - podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów - wyposażenie w informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji - podnoszenie świadomości uczniów w braniu odpowiedzialności za indywidualny rozwój osobisty - motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu - rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania - kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron - rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie - wyrabianie szacunku dla samego siebie, - poznanie możliwych form zatrudnienia, - poznanie lokalnego rynku pracy - poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego, - poznanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych, - pogłębienie wiedzy na temat różnorodności zawodów - pogłębienie wiedzy uczniów na temat możliwości, zdolności, umiejętności, cech osobowości oraz indywidualnych ograniczeń (stan zdrowia) - kreowanie proaktywnych postaw ucznia we współczesnym świecie.	Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego, pedagoga, psychologa Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół) Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom Prowadzenie grupowych zajęć, warsztatów aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych Współpraca z instytucjami wspierającymi centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, szkoły ponadpodstawowe itp. Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły. Formy pracy adresowane do uczniów: Badanie zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety) Zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych. Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem. Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach. Udzielanie indywidualnych porad uczniom. Spotkania z przedstawicielami szkół programowo wyższych (prezentacje szkół).	pedagodzy psycholog nauczyciele bibliotekarze wychowawcy klas doradca zawodowy	cały rok szkolny III-VI 2024	

8. Spodziewane efekty działalności wychowawczo-profilaktycznej

- Uczeń umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy.
- Uczeń ma poczucie własnej wartości.
- Uczeń jest dobrym kolegą.
- Uczeń zna symbole narodowe i regionalne, wie jak się wobec nich zachować.
- Uczeń potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną.
- Uczeń samodzielnie dokonuje oceny i samooceny.
- Uczeń umie obdarzyć innych zaufaniem.
- Uczeń rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich.
- Uczeń włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego.
- Uczeń bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych.

- Zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych.
- Dbą o czystość i schludny wygląd.
- Dbą o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz.
- Zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia.

Dyrektor szkoły na bieżąco nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz warunków do jego realizacji poprzez:

- wspieranie samorządności i samodzielności uczniów,
- wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury,
- umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych i innych organizacji wspierających proces wychowania.

9. Opis rytuału szkolnego stałych uroczystości szkolnych o charakterze wychowawczym i kulturalnym.

W Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy odbywa się systematycznie wiele uroczystości i imprez będących wynikiem oczekiwań wszystkich zainteresowanych stron - uczniów, nauczycieli, dyrekcji, rodziców i środowiska pozaszkolnego.

W czasie podniosłych uroczystości szkolnych następuje wprowadzenie Sztandaru Szkoły, uczniowie śpiewają hymn państwowy. Do obowiązków społeczności szkolnej należy godne zachowanie się w czasie wprowadzania sztandaru i śpiewu czy wysłuchiwanie hymnu oraz podkreślenie uroczystym strojem szkolnym, świąt państwowych oraz szkolnych.

10. Monitoring i ewaluacja

Monitoring realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzony będzie na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagogów, psychologa. Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, ich aktywność, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły. Ewaluacja programu będzie polegała na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania przewodniczących zespołów działających na terenie szkoły, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców) obserwacja i ocena zachowań. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Opracowanie:

Edyta Sodel
Elżbieta Gawlik
Ewa Batorowicz